

anmeldelser

Etik og værdier i sygeplejen

Af Jørgen Husted
Hans Reitzels Forlag
416 sider. 298 kr.

Bogen er primært henvendt til sygeplejersker og tager et konkret udgangspunkt i de sygeplejeetiske kodekser og retningslinjer. Bogens tema er, som dens titel antyder, etik i sygeplejen, og dens sigte er at styrke den sygeplejefaglige udøver til at træffe etisk velfunderede valg i den daglige praksis. For som udtrykt i bogen "moralisk rigtig og forkert er altid et spørgsmål om anvendt fornuft, aldrig om et vilkårligt valg".

Vejen fra de nedskrevne etiske sygeplejefaglige dokumenter til den daglige praksis er en vej, som bogens forfatter på systematisk og grundig vis hjælper læseren ned ad. Dette ved brug af filosofiske teorier, jordnære eksempler og praksiscases.

Men, kunne man spørge, er en vej, der udspringer af og fortsat kredser om sygeplejefaglige dokumenter også en interessant vej at betræde for jordemødre og jordemoderstuderende?

Hvis man spørger mig; Ja, i den grad! Bogen er ikke en bog om sygdom, og, efter min mening, indeholder den ikke for meget sygepleje til, at det ikke i høj grad også er en bog henvendt til jordemødre. Selvom et afsnit om 'lidelse' og 'velvære' måske synes mindre relevant for en jordemoder, der til dagligt arbejder med raske gravide, fødende eller barselsfamilier, er bogen i høj grad relevant læsning. Mange af de etiske temaer, som behandles i bogen, som f.eks. 'respekt', 'sundhed' og 'selvbestemmelse' er grundlæggende elementer i en sundhedsfaglig omsorg, uanset om der står jordemoder eller sygeplejerske på navneskiltet. Også gennemgangen af etikens tre hovedretninger, samt afsnittet om omsorgsetik finder jeg yderst jordemoderfagligt relevant.

At jeg personlig synes, at det er en skam, at ikke også vores (jordemødrenes) etiske retningslinjer behandles på samme grundig vis, da visse jordemoderfaglige kerneværdier ikke indfanges i bogen, er dette vel egentlig ikke en mangel man kan klandre bogen for.

Generelt inspirerer bogen læseren til etisk refleksion og bidrager til en øget etisk bevidsthed. Bogen giver den sundhedsfaglige læser et sprog for etisk argumentation og danner et fundament for, at læseren kan udøve sit fag på en sådan måde at "etiske overvejelser i det kliniske arbejde aldrig erstattes af simpel risikovurdering," som formuleret i bogen.

Min varmeste anbefaling og god læselyst.

Anmelder Katrine Sørensen, jordemoder

Anæstesi - en introduktion

Mikael Bodelsson (red.), Dag Lundberg,
Bengt Roth og Mads Werner
Munksgaard
Udgivet 2012
227 sider, 246 kr.

'Anæstesi - en introduktion' er en god lærebog, der forudsætter, at læseren har en vis teoretisk og klinisk viden. Anæstesiologi kan forenklet beskrives som læren om narkose og bedøvelse. I Danmark ligesom i mange andre lande omfatter anæstesiologi ikke kun anæstesi og bedøvelse men også intensiv behandling og smertebehandling. Derudover består arbejdet også i præoperativ udredning og postoperativ behandling. Anæstesiologi og intensivbehandling hører sammen, fordi det er de samme principper, der gælder for overvågning af kroppens vitale funktioner og behandling af forstyrrelser i funktionen af de vitale organer, uanset om patienten befinder sig under operation eller behandles postoperativt. Hovedformålet med bogen er at formidle disse grundlæggende anæstesiologiske principper, læger i almindelighed bør kende. Denne kan også være til hjælp til sygeplejersker, jordemødre og kommende anæstesiologer og anæstesi-sygeplejersker. Bogen er dog ikke en udtømmende gennemgang af emnet, men en rigtig god basisbog. En stor del af bogens principper er af generel karakter og gælder også i arbejdet og behandlingen af akut svært syge patienter. Relevans for Jordemødre: Bogen er meget spændende skrevet og emmer af faglighed. Der er et stort afsnit om smertebehandling og teorien bag dette, som kan være interessant at læse for jordemødre. Herunder er der også et afsnit om epiduralblokadene, som vi som jordemødre kender i det daglige arbejde på fødegangen. Afsnittet giver en bred teoretisk baggrund for både procedurer, indgreb og vejledning. Derudover er der et par korte afsnit om anæstesi under

sectio samt mere basale afsnit om frie luftveje og behandling af den akut syge patient mm., som kan være relevante for jordemødre. Som jordemoder skal man plukke lidt i bogen for at finde de afsnit, der er relevante. Dog giver bogens kortfattede karakter et rigtig godt overblik over de anæstesiologiske principper, derved opfylder bogen sit primære hovedformål.

Anmelder jordemoder

Maria Bang Jensen

Spædbarnsterapi

Af Inger Thormann og Inger Poulsen

Hans Reitzels Forlag, 2013

250 kr.

Et lille barn, der udsættes for en (eller flere) traumatiske hændelsesforløb i den før-sproglige alder, kan udvikle symptomer på ikke at trives ordentligt. Barnet kan fx reagere med koncentrationsbesvær, sårbarhed, spisevanskeligheder m.m.

'Spædbarnsterapi' fortæller om, hvordan man kan hjælpe børn ud af traumer, som de har fået. Efter min viden og erfaring kan jordemødre have stor glæde af den indsigt, der præsenteres, fordi også nyfødte børn kan 'forstå', hvad der sker med dem under og efter fødslen, og bidrager derfor til vores forståelse for, hvilken gennemgribende betydning vores arbejde har for de børn, vi er med til at hjælpe til verden.

Bogens første del handler om de grundlæggende teorier, eksemplificeret med cases fra forskellige spædbørns terapiesessioner.

Anden del af bogen beskriver, hvordan spædbarnsterapi kan anvendes i forhold til voksne, større børn, adopterede børn, ja til alle, der har traumatiske oplevelser

fra den før-sproglige periode af deres liv.

Det er en nydelse at læse 'Spædbarnsterapi', der er gennemsyret af en meget positiv indstilling til og empati for de sårbare og udsatte børn. Bogen er på 184 letlæste sider med mange illustrative cases (22), ligesom der er en omfattende emnerelateret litteraturliste.

Spædbarnsterapi går i al sin enkelthed ud på at sætte ord på det traume, barnet har været igennem, for hermed at frigøre den energi, der er bundet i traumet.

I terapien får børnene, med forældrene som vidne, sat ord på tidlige traumer samtidig med at de får håb om, at det aldrig vil gentage sig.

Spædbarnsterapeutens opgave er at finde de ord, der kan lindre barnets kval og bringe det tilbage i en dynamisk udviklingsproces. Det skal, så at sige, "hjælpes på sporet", så dets egne iboende sunde kræfter kan styrke dets videre udvikling.

Bl.a. fordi terapien er uden krav til barnet er børnene meget glade for denne form for terapi. De føler sig set, hørt og mødt. Fastlåste mønstre løsner sig, og barnet får troen på livet igen.

Selve terapien med barnet bygger på, at terapeuten med udgangspunkt i et minutiøst interview med forældrene forestiller sig, hvad der kan have været traumatiserende for barnet.

Derefter mødes terapeuten med barnet og forældrene og terapeuten fortæller barnet dets historie. Hver "fortælling" til barnet tager ca. ti minutter. Antallet af sessioner afhænger af historiens art, traumets alvor og barnets alder.

Som jordemoder er man naturligvis ikke spædbarnsterapeut, men vi kan bruge bogen, fordi den kan påminde os om betydningen af, at man sagtens kan tale helt beroligende og almindeligt til det lille barn, fortælle dets historie og give det håb. Også på den måde kan vi hjælpe barnet ind i og videre i livet.

Jeg vil derfor anbefale bogen – og ikke mindst til jordemødre.

Anmelder Charlotte Grumme,

jordemoder, psykoterapeut MPF og

spædbørnsterapeut

Sundhedsvæsen og sundhedspolitik

Af Terkel Christiansen, Klaus Lindgaard

Høyer. Redigeret af Signild Vallgård og

Allan Krasnik

Munksgaard, København 2010,

2. udgave, 1. oplag. 158 kr.

Har man brug for at vide med hvilken politisk og historisk baggrund det danske sundhedsvæsen er udviklet, hvorledes det danske sundhedsvæsen er indrettet og hvorledes sundhedsvæsenet påvirkes, formes, struktureres og omstruktureres som en levende organisk organisme, af et utal af aktører, som kæmper om retten til at få deres plads i denne mastodont og det økonomiske magtspil, er denne bog en forholdsvis nem at gå til. Men at få et overblik over det danske sundhedsvæsen og sundhedspolitikken bag sundhedsvæsenet er ikke gjort med denne bog. Dertil er feltet alt for komplekst, og mange aktører fra hver deres udsigtstårn skal snakke sammen. Bogen er inddelt i seks overordnede kapitler, som hver giver et indblik i, hvorledes sundhedsvæsenets struktur er dannet, hvorledes sundhedspolitik er et styringsredskab og udtryk for en magtudøvelse og hvorledes styringen og planlægningen af sundhedssektoren foregår. Endvidere et kapitel om sundhedsreformpolitik, som løbende skaber ændringer i organisationsformen, idet nye aktører inddrages fx patienten. Det danske sundhedsvæsens største problem er økonomien, hvilket bl.a. forsøges løst gennem reformer, således at nytteværdien optimeres. Her gives også indblik i, hvorledes andre lande organiserer deres befolkningers sundhed, ansvarsfordeling og finansiering til sammenligning. Sidste kapitel giver indblik i sundhedsvæsenet historiske baggrund, den strukturelle opbygning af de forskellige sektorer, indblik i de aktuelle politiske aktører, som er med til at forme sundhedsvæsenet fra faglige organisationer til medicinalindustrien og patientforeninger.

Anmelder Sus Hartung, jordemoder